

HECE TASLARI

aylık Őir dergisi

104.on5ekim2023

hece taşları

aylık şiir dergisi

yayın yönetmeni

tayyib atmaca

son okuma

metin özarslan

kapak fotoğrafı

ahmet efe

muhabbet yeri

haydarbey mh.32077.sokak
armada/2 d blok nu: 6
onikişubat/kahramanmaraş

0535 391 92 50

www.hecetaslari.com

hecetaslaridergisi@gmail.com

9. yıl. 104. sayı 15 Ekim 2023

issn 2149-4509. (e-dergi)

BU SAYIDA

- Ömer Demirbağ / Gazel / 3
- Rifat Kütük / Beddua / 4
- Cemil Əkber / Nədir? / 5
- Mustafa Ayvalı / Selma / 6
- Basri Doğan / Yağmurla
Toparla Tebessümleri / 7
- Memik Kömekçi / Memleket Havası / 8
- Mustafa İmir / Dost Sohbetleri II / 9
- Talip Ayan / Gazel / 10
- Kirman Rüstemli / Yazıram / 11
- Satılmış Şen / Yaralı Dağlar / 12
- Hüseyin Kaya / Tayyib Atmaca ile
Şiir Yürüyüşü -6-/ 13
- Şəmsullah Aqayi / Gözliyersən / 17
- Zekeriya Yılmaz / Dedim Dedi / 18
- Kadir Karaman / Doğu Türkistan / 19
- Recep Şen / Beyim / 20
- Tacettin Çetin / Gurbet / 21
- Durmuş Çetinkol / Aradım / 22
- Tayyib Atmaca / Deyişme / 23
- Cemal Divani / Deyişme / 23
- Metin Özarslan / Toprak ve İnsan / 24

● Ömer Demirbağ

Gazel

Ben hep esîrin olsam ey tûtî-zebânım tut beni
Sohbet arar âhest gezer bir gec-revânım tut beni

Sohbettedir her kim ne var ister durur dil zâr zâr
Varsın savursun rûzigâr elden tutanım tut beni

Göster sehâvet ey sahî lutfet lütuf gör yâ ahî
Farz et ki çöl olsam dahî bir gül-sitânım tut beni

Meclîsimiz olsun tamâm sâkî sükûtta sunsa câm
Ey feyz-i bî-harf ü kelâm zapt et lisânım tut beni

Şol gözle yaş çoktan tanış dertler ki tek tek uğramış
Ey hıçkırık ey ağlayış sensin nişânım tut beni

Ben âşıkım âşık bilin özler durur kalp dost ilin
Zâhid sözün duydun dilin duydun beyânım tut beni

Çırpar kanat cân ü tenim hiç kes demez ben kimsenim
Gurbet zemînimdir benim hem âsümânım tut beni

Ol dem durur dîvâna kul ben neyleyim bilmem usul
Benden taraf çık yâ Resûl duy el-amânım tut beni

● Rifat Kütük

Beddua

Ne yapсам ne etsem durursun söyle
Kalbimin zarında çözülen zaman
Sarılıp gurbetin ateş tenine
Mahşere kadar sen de yan sen de yan

Kan revan içinde düşüp yollara
Gerçeği bir bitmez yalanda ara
Kara kışları da yorup bahara
Sabır zehrine sen de kan sen de kan

Aydınlık görmesin o solgun yüzün
Uzun gecelere dönsün gündüzün
Mecnûn'a eş etsin seni bu hüzün
Bir hayali yâr sen de san sen de san

Akıbetin bilmem nereye varır
Bu kadar beddua bu kadar kahır
Bugün istediğin gibi yak yık kır
Elbet mizanı sen de an sen de an

● Cəmil Əkbər

Nədir?

Göz görür, əqil kəsir, könül də sevdikcə sevir
Sevənlərin seviləndən məqsədi umması nədir?
Könüllərin adətidir, istəyindən dönə bilmir
Bir demir ki, sevdüyindən ülvi təmənnası nədir?

Əzəl gündən, ibtidadan, səbəb nədir, nəticə nə?
Babaların atası kim, nəvəsi kim, kötücə kim?
Əvvəli kim, axırı kim, sonuncu kim, yaddıca kim?
Bilən yoxdur bu dünyanın, sirri müəmması nədir?

Eşitmişəm eşq ucundan, öz canından keçənləri
Araşdırıb ləli gövhər, xiridarı seçənləri
Dolduraraq badələri, sağlıq deyib içənləri
Bəs sonradan üz çevirib ondan usanması nədir?

Qismət olmur sevənlərə, sevgili canan nə üçün?
Eşqə uyub çölə düşdü Məcnunla, Sənan nə üçün?
Qarşı gəlmir nəciblərə, dərd əhli, qanan nə üçün?
Könüllərin nahaq yerə odlara yanması nədir?

Mən *Cəmil'*əm, peşəm budur haqqı ədaləti deyim
Bədəməllər sahibi də, çəkər xəcaləti deyim
Nahaq yerdən evyılanlar görər zəlaləti deyim
Kim sözümə inanmasa, dəlili əmması nədir?

● Mustafa Ayvalı

Selma

Firâkın acısı yakar gönlümü
Bir mendil salla da güleyim Selma.
Tahtında, bahtında açan gülümü
Getir de busende solayım Selma.

Bağlıyken kaderim bir gül dalında
Açmadı açmıyor aşkın yolunda
Bırak yansın ruhum saçın telinde
Zülfünü göğsümde beleyim Selma.

Açtı güz gülleri bahçemde açtı
Ah! Ömrümden nice turnalar göçtü
Bunca dertli varken bir beni seçti
İnsafsız zamana köleyim Selma.

Ne eser durursun ey deli boran!
Sormasın hiç kimse bir sen sor yâren
Yosun gözlerine akarken her an
Sinende yüreğin olayım Selma.

Gurbetlerde yandı, yandı ha bağrım
Sükûtumdan anla dinmiyor ağrım!
Duyar mısın bilmem sana son çağrım?
Gülüşünü getir, öleyim Selma.

● Basri Doğan

Yağmurla Toparla Tebessümleri

Âdem'e ulaşır kervanın başı
Yollar türlü türlü liman deđişmez
Her canın yanında nefis yoldaşı
Fısıltı değişir, lisan değişmez

Yere dökülmeden Habil'in kanı
Uyuşan duygular çöker derine
Kirli bir toz duman kaplar mekânı
Kanatlar açılır son seferine

Bulutlar toplanır, başlar sağanak
Tufanı görmeden bitmez kavgalar
Sular yükselirken dağlar sığınak
Sanırsın doruğa varmaz dalgalar

Yapışır tenine toprağın rengi
Hayat iksirini doldur tasına
Kıvama ermeden kalbin ahengi
Emeller yerleşir tam ortasına

Aynaya bakarsın üç beş saniye
Özü balçık aksin insan görünür
Kalbini faş edip bir kaç faniye
Ah etmek şikâyet, isyan görünür

Yağmurla toparla tebessümleri
Yüreğin sınırsız bir umman olur
Şefkatle çözerek kördüğümleri
Canlıya, cansıza tercüman olur

Anları bağlasan ucu ucuna
Eriyen zamanın üzerindesin
İstersen dünyayı koy avucuna
Senin de silinir bir gün adresin

● Memik Kömekçi

Memleket Havası

Etrafı şöyle bir gezeyim dedim
Ortalık karışmış diller bozulmuş
Birçoğu üzülmüş kahır içinde
Yüzlerde açılan güller bozulmuş

Göçeri kaçarı dolmuş pazarı
Sıladan uzağa kazmış mezarı
Yazmaktan usanmış bıkmış yazarı
Çeşminde dökülen seller bozulmuş

Gönül cevreylerse neylesin başlar
Eğilmiş gametler ileri yaşlar
Çökünce üstüne amansız kışlar
Viran olmuş dağlar eller bozulmuş

Edeple hayâdan huydan ileri
Geçmişle gelecek soydan ileri
Kavim kardaş ile boydan ileri
Sırtında ağrılar beller bozulmuş

Konuşunca diller evvel ahirden
Mızraplar nasibi almış zahirden
İçini dökerken ölmüş kahırdan
Sazları perişan teller bozulmuş

Uğrasan yurduna virane kullar
Derisi kırışmış birikmiş pullar
Çimeni sararmış kurumuş güller
Dağılmış ocaklar küller bozulmuş

Yürürken şöyle bir kendin yoklasan
Köşkeröğlü gibi sırrın saklasan
Memleket havası diye koklasan
Şimaldan estiren yeller bozulmuş

● Mustafa İmir

Hayata Dair Dost Sohbeti II

İç sıkıntısıyla kıvranma öyle
Gel yanı başıma otur da şöyle
Başında dumanın tüterken söyle
Varsın alacalı karalı olsun.

Hayat seninle de sensiz de döner
İç sıkıntısını dağıtmak hüner
Dost yangını dost bir gönülle söner
İsterse dertlerin sıralı olsun.

Zihin duvarından sima sayarsın
Kimini seçkin bir yere koyarsın
Gidenin ardından boşluk duyarsın
Akibet hayrolsun, sonralı olsun.

Gönlüne batanlar durmaz yerinde
Baş verir ne kadar olsa derinde
Çözülür bağları günün birinde
Velew ki mühürlü tuğralı olsun.

Hayatla yüzleşmek asıl cesaret
Sevinç, hüznün, acı iç içe elbet
Lafı dolandırma kendinden söz et
Sözün siyasetle aralı olsun.

Giderek azalır arayıp soran
Gün gelir kendinle açılır aran
Sağanağa döner içini saran
Paylaş ki gönlün az yaralı olsun.

Çoğu dost sandığın düşer gözünden
Bir şeyler ayrılıp gider özünden
Gönlün incinir ham bir söz yüzünden
Hele de söyleyen kiralı olsun.

Anlat ki yavaşça başın sağalsın
İnce sıkıntını ferahlık alsın
Havanda değilsen sabaha kalsın
İmir de bu gece buralı olsun.

● Talip Ayan

Gazel

zülfün deęse yüzüme her yan reyhan mı olur
canansın bana can içre sanki bühtan mı olur

şekere dönermiş leblerinde zahir ağılar
dudağın dudağında böyle yalan mı olur

şikayet eyledim diye bir yar ı nazenini
kaşların keman kirpiğın hemen peykan mı olur

pervaneyim şimdilik belki de nara düşerim
görüp halimi cümle ağyar handan mı olur

seni şöyle bir gören pişman bir de görmeyen
seni sevensen ta ezelden perişan mı olur

kimse göremez seni hangi kalbin içindesin
adını duyanlar bile sana hayran mı olur

ben ki bir baksam sana aklım başımdan gider
görünce beni hunfeşan olan canan mı olur

nice sahralardan deryalara varmak için sen
yaş olup aksan gözümde n'ola baran mı olur

bir suret i hayalsin sen gözümde perde perde
ağlasam gülersin bana gülen insan mı olur

diken batsa ayağına ta içimde duyarım
ruhsarına aşk olsam kalbime ayan mı olur

aşıkardır her ne varsa alemde aşka dair
saklasam seni kendimde aşkın nihan mı olur

● Kirman Rustemli

Yazıram

Şairəm, bənzədib hər sözü zərə
Söz içindən söz seçirəm cürə cürə.
Söz də var ki, bənzədirəm lələ, düərə
Baş ayaq, ayağı baş tutub qazıran
Hərdən aşıkar, gah da pünhan yazıram.

Pıqqıldayan qaynar qazan bişməz hələ
Kim qurubdur iqbalıma cələ, tələ?
Şeytan deyir beləsini tutub bələ
Əldə qələm, gəl də bax, qan qan yazıram
Hərdən aşıkar, gah da pünhan yazıram.

Peysər yoğun, özgə malı talan, müftə
Hər gün yağlı ətdən çəkib yeyir küftə
Əl gətirsə axşam, səhər alar siftə
Movzum bəlli, alıb gözə, xan yazıram
Hərdən aşıkar, gah da pünhan yazıram..

Gərək deyil üz gözümə tutam ələk
Mən də buyam, gəlməyirəm sənə kələk
Yurd dağılıb, millət olub ələk vələk
Bəs beləsə sanma ki, ad, şan yazıram
Hərdən aşıkar, gah da pünhan yazıram.

● Satılmış Şen

Yaralı Dağlar

Serin sular yürür evvel derinden
Cemre cemre esner gerinir dağlar.
Bahar seslense de eteklerinden
Kalkıp da gitmeye erinir dağlar.

Bir lahza çözülse suskun dilleri
Sağnaklar yoklar çamlı belleri
Boş dönmez mevlaya açık elleri
Rahmet ikliminde arınır dağlar.

Dualaşsın diye aşkın esini
Dinler durur ötelere sesini
Sermez alçaklara seccadesini
Yiğidin gönlünde barınır dağlar.

Bir kara sevdadır derdi imanı
Hazanı karşılar harman zamanı
Eksilmez başından sisi dumanı
Kaybolur kaybolur görünür dağlar.

Dert bağrına yükledimi varını
Yanarda içine döker narını
Göstermemek için yaralarını
Bir beyaz örtüye bürünür dağlar.

● **Konuşturan:** Hüseyin Kaya

Dergâh ve Mustafa Kutlu'dan bahsederken bir özeleştiri yaptınız. O zamanlar görmediğiniz, beş sene evvel farkına vardığımız şey tam olarak nedir açar mısınız?

Bazı dergilerde bazı şiirler insana dokunuyor. Ben de bana dokunan bu şiirle de benim şiirime akradadır düşüncesinden hareketle söz konusu dergilere şiirlerimi göndermiştim. Herhalde İsmet Özel söylüyordu "Allah insanın iddiasından vurur" diye. Bunun farkına yıllar önce varmıştım ama nasıl olduysa aklımdan çıkmış olmalı. Bir dergide gönül akrabalığı kurabileceğin ne kadar şair yazar hikâyecisi varsa o dergi o kadar senin dergindir.

Bazı zamanlarda gönül akrabalığım olan şairlerle görüştüğümde onların da üç aşağı beş yukarı "benim" diye sahiplenecekleri bir dergi olmadığından yakınıyorlar. Bir araya gelip bir dergi de çıkarmıyorlar bu da ayrı bir konu olduğu gibi bu dostlarınızın da ikametlerini değiştirip değiştirmediklerini de bilmiyorsunuz.

Sorunuza örneklik teşkil etmesi bakımından yaşadığım bir hadiseyi anlatmam belki de konuya biraz daha açıklık getirecektir. Bir üniversitede bir paneldeyiz ve şiir hakkında düşüncelerimizi anlatıyoruz. Bu arada aklıma bir muziplik geldi. Size iki kısa şiir okuyacağım şiirin birinin adı atmaca diğersinin adı tayyib. Hangisini çok alkışlayacağınızı merak ediyorum dedim. Önce atmaca şiiri okudum arkasından da tayyib şiiri. Bu aynı zamanda edebiyat fakültesinde okuyan ve çocuklarımızın edebiyat öğretmenleri olacak öğrencileri de test etmek bakımından benim için çok önemliydi. Atmaca şiiri çok alkış aldı. Evet, bu şiir tamamen atmacaydı. Ayakları yere basmayan, şerh etmeye çalışsanız şerh edemeyeceğiniz deli saçması sözlerden ibaret bir şiirdi. Sonra bu şiirden ne anladıklarını sordum hiç kimse şiirden bir şey anlamadığını söyledi ama bunun yanında da hoşlarına gittiğini söylediler. Bahsettiğim dergilerde yayınlanan şiirlerin de maalesef çoğu benim bu atmaca şiirlerime yakın şiirler olduğundan bende bir karşılığı yoktur. Bende karşılığı olmayan şiirlerle, şiirlerimin karşılıklı sayfalarda yayınlanması hem beni rahatsız eder hem sayfa komşumu.

Siz bir dergide yazıyorsanız o dergide yazarlarla bir ortak paydanız, ortak sanat anlayışınız olmalı. Eğer böyle düşünmeden dergilere şiir gönderiyorsanız şiiriniz sayfa işgal etmekten öteye gitmez. Daha önce konuştuğumuz ve adını andığımız dergilerin yönetmenleri benden şiir ve yazı isteseler göndermem. Çünkü atmaca şiirlerle tayyib şiirleri ayırt edemeyecek kadar ilkesiz davranarak yayımlayan dergilerin ilkelerinin olmadığına inanırım.

Bir dergide yazarların ortak paydalarının birbirine yakın olması sakıncalı değil mi? Ya da şöyle diyeyim: Şiir ve Türkçe ortak payda sayılmaz mı?

Bir edebiyat dergisi aynı zamanda ortak paydaların ya da akraba gönüllerin bir araya gelerek "bizim de edebiyat adına bir sözüümüz var" demek için bir araya geldikleri yayın topluluğudur.

Günümüzde çıkan edebiyat dergilerinin çoğu birbirine bezemektedir. Biraz daha somut örneklerle mevzuyu açmak istiyorum. Mesela günümüzde çıkan edebiyat dergilerinden, *Hece*, *Dergâh*, *Yediiklim*, *Edebiyat Ortamı*, *Mahalle Mektebi*, *Muhit*, hatta bugünlerde çıkmaya başlayan *Yitik Söz* vs. dergilerde yazar şairlerin yazarların teşbihte hata olarak görmezseniz hemen hemen aynı ayda, aynı dergilerde yazdıklarına şahit oluyoruz. Hani her derginin bir misyonu, söyleyecek sözü vardı. O zaman aklımıza şöyle bir soru takılabilir. Demek ki bu şair/yazarların söyleyecek o kadar sözleri var ki bir dergi onlara yetmiyor onun için aynı fikir ve düşüncelere sahip farklı isimlerde yayın yapan dergilerde yazmak zorunda kalıyorlar. O zaman aklınıza şöyle de bir soru gelebilir. Ayda yedi dergide sekiz şiiri ve bir yazısı yayınlanan şair/yazar hiç süt içmeden süt veren bir inekten farksız değil midir?

Yazarken elbette ortak paydamız Türkçedir. Türkçeyi ne kadar güzel kullanırsanız o kadar hem dilimize hem de bizden sonra yetişecek nesillere güzel eserler bırakmış oluruz. Bugün bir şair olarak benim bile anlamak ve anlamlandırmada zorlandığım çokça şiirlerin yayınlandığı söz konusu dergilerin ortak dillerinin bu gidişle "körler ile sağırklar birbirini ağırlar"dan öte gitmeyeceğini düşünüyorum.

Dil konusuna girmişken benim de zihnimi kurcalayan bir mesele var. Divan şairleri ya da Cumhuriyet Dönemi'nin ilk şairleri çoğunlukla birkaç dil bilen insanlar. Farklı dil bilmenin şiire katkısı var mıdır sizce? Öğrenmek istediğiniz bir dil oldu mu hiç?

İşin doğrusu günümüz şair yazarlarının çoğu kendi dilini nasıl kullanacağını bilmiyor. Kendi dilbilgisini tam manasıyla bilemeyen bir şair yazar ne kadar şair yazardır orasını en iyi musahhahler bilir. İşin doğrusu biz okula başladığımızda 12 Eylül 1980 darbesinin ocağı harlanmaya başladığı zamanlardı. "Dava" dersten önce gelirdi. Nerede bir kavga var, nerede bir eylem var orada olmazsak Türkiye batacaktı sanki. Biz onlara "Konümistler Moskova'ya, Mao'nun piçleri" derken onlar da bize "Amerikan Uşakları" diyorlardı. Bize şu kitapları okuyun şöyle oturun şöyle kalkın demek yerine hocalarımız farkına varmadan bizleri darbenin figüranları olarak kullanmışlar. Biz bunu ancak yıllar sonra ancak anlayabildik. Türkçeyi bile hâlâ istediğim gibi kullanamamanın sıkıntılarını çektiğim zamanlar oldu. Özellikle yazmaya yeni başlayan ve yaşı genç olanlar mutlaka Türkçeyi iyi bilmek zorundalar. Arapça, Farsça ve İngilizce bilmeyi çok isterdim. Maalesef gül mevsimini hiç görmediğimizden bülbül olamadık. Bir başka dil bilmenin şiire katkısına gelince elbette katkısı olur. Özellikle Arapça ve Farsça şiir dili. İnsana farklı ufuklara bakmasını öğretirdi diye düşünüyorum. En azından derdimi anlatabilecek kadar da olsa bu dilleri bilmek isterdim. Bir dil bilmemenin sıkıntısını ancak yurt dışına gittiğinizde daha iyi anlıyorsunuz.

Gençlik dönemlerinizde "keşke şu dergide şiirim yayımlansaydı" dediğiniz bir dergi oldu mu?

Gözümü açtım kendimi derginin içinde buldum. Bir dergide yazmak için o dergi ile bir gönül bağı olması gerekir. Ben bunu yıllar önce rahmetli Nazir Akalın'ın çıkardığı *Kardelen*, Hanifi İspirli'nin *Pa-ländöken*, Sait Türkoğlu'nun çıkardığı *Yitik Düşler* ve senin çıkardığın *Sühan* dergisi yolunu beklediğim dergilerdi.

Bunların haricinde arada yazdığım bir sürü dergi geldi geçti ama keşke şu dergide şiirlerim yayımlansaydı diyeceğim dergi olmadı.

Sol çizgiden bir dergiye şiir göndermeyi düşündünüz mü hiç? Belli ki sağıın dergiciliğinden mustaripsiniz, soldan neden uzak duruyorsunuz? Ya da şöyle diyeyim: Hangisi daha uzak size bu iki kanattaki dergilerin?

Ben her iki düşüncedeki dergilere de uzağım. Çünkü Müslüman mahallesinde salyangoz satmaya çalışmam. Hem bu yaştan sonra neden yazdıklarım için dergi arama telaşına gireyim. Şiir coğrafyasını iyi iyi tanıdığımı inanıyorum. Yeri geldiğinde bir âşık gibi irticalen hece ölçüsüyle şiir söylediğim gibi yine irticalen de serbest şiir söylerim. Edebiyat çevreleri her ne kadar da bana "modern şiir dilini yakalayamamış" deseler de onların modernlikte kastettikleri atmaca şiirler yazmıyorum. Eğer benim yazdığım şiirler birilerinin gönlüne dokunuyorsa bir şekilde onlara şiirlerim ulaşır.

Gerek sağda olsun gerek solda olsun bugüne kadar hiçbir dergi şiirlerini biz yayımlayalım diye teklifte bulunmadı. Sadece *Türk Dili* dergisi arayışta bulunduğum zaman dönüş yaparak şiirlerimi beklediklerine dair bir eposta gönderirlerdi. Son bir yıldır ise zannederim yazı kuru değişti, bir kaç şiir gönderdim yayımlamaya değer bulmamışlar. Yayımladıkları şiirlere bakınca şiirlerimi yayımlamakta haklı olduklarını gördüm. Yayımlanan şiirler bana dokunmadığına göre benim şiirlerim de onlara dokunmuyor dedim ve arayışta bir daha şiir göndermeyeceğimi söyledim.

Bazen kendi kendime serzenişte bulunduğum zamanlar oluyor ama ayrıca bu halimden de memnunum. Onlarca şiir kitabım var. Onları zamanın eleğine bıraktım ister bir şiir kalsın, ister bir dörtlük, istersen bir şiirden bir dize. Ben devamlı zaferi hayal ederek seferdeyim. Benden sonra şiirlerim bir şairin şiirini aşılabilirler de bizi hayırla yâd ederse muzaffer olurum.

Ben insana yani gönle dokunan şiirden yana oyumu kullanıyorum. Oyunla oynaşla geçirecek vaktim kalmadı. Dergilerle aramdaki mesafede işte bu kadar.

Burada "eposta göndermek" ifadesini kullandınız aklıma geldi. Tayyib Atmaca şiirlerini kalem defter kullanarak mı yazar yoksa dijital ortamlarda mı oluşturuyor yazdıklarını. Bu iki aygıt arasında bir fark var mı sizin için?

Aslına bakarsanız dijital ortamda yazılanların kaybolma riski yazılıp bir köşede duran kâğıttan daha fazladır. Lise birini sınıfta başladığım daktilo ile yazma alışkanlığı maalesef zamanla yerini bilgisayara bıraktı. Bu da elle yazı yazma alışkanlığımı öldürdü. Mesela ortaokul yıllarımdan günlükler tutardım. Lisede okuduğum zamanlarda yazmış olduğum yaklaşık sekiz on defter şiirimi muhafaza ediyordum. Keşke askerden döndükten sonra da yazdıklarımı bir defterde toplasaydım diye hayıflanıyorum. Aslında bir şairin hem karalama defteri hem de asıl bir defteri olmalı. Karalama defterinde bir şiirin geçirmiş olduğu evreler bir sonraki nesle hatıra olarak kalır. Benim esas sorunum daktilo ve bilgisayar hayatıma o kadar girdi ki yazdığım yazıyı bazı zamanlar kendim okuyamıyorum. Yazmaya yazmaya yazım okunmayacak kadar kötüleşmiş maalesef. Kâğıt ve kalem her gün biraz daha hayatımızdan uzaklaşıyor. Bunların yanı sıra takvimler ve ajandalar da gün geçtikçe kullanımdan kalkmaya başladı. El yazısı ile yazılan bir mektubun, şiirin, hikâyenin birinci derecede muhatabı kendisine ulaştırılmalıdır. Bunun için kişiye özeldir.

Günümüz gençlerinin benim bugün hayıflandığım durumlara düşmeleri için mutlaka kâğıtla kalemle yakın bir bağ kurmaları demek gelecekte benim hayıflandığım duruma düşmeyecekleri anlamını taşır. Bir dostunuz size bir mektup yazmış hem de el yazısı ile. Üşenmeden postaneye gitmiş mektubu göndermiş siz zarfı açıp mektubu okumaya başladığınızda dünyalar sizin olur. Aynı mektubu eposta olarak gönderse aynı duyguyu yaşayamazsınız çünkü birisini gül yaprağı gibi koklarsınız diğerine dokunamazsınız bile.

Dijital ortamın riskine inanıyorsunuz ama dijital dergi çıkarıyorsunuz. İmkânsızlıklar yüzünden mi Hece Taşları e-dergi olarak yayımlanıyor. Şartlar uygun olsa matbuu yayına geçmeyi düşünür müsünüz?

Her çağ kültürünü beraberinde getirir ya da kapitalist sistem ürettiği metaların kullanımının sürekliliği için kendi içinde tutarlı olan bir ahlak geliştirir. Siz bu sistemin içine dâhil olduğunuz anda onların akli ile oturup kalkmak zorunda kalırsınız. Onlarla birlikte çalışmak istemezseniz de içinde yaşadığınız hayattan dışlanırsınız. *Kırağı* şiir dergisini çıkardığımız zamanları hatırladım. Osmaniyede

başlayan baskı maceramız çeşitli şehirlerde devam etti. Artık en küçük ilçelerde bile ofset baskı yapan matbaalar var. Günümüzde yüzlerce edebiyat dergisi yayınlanıyor ve istisnasız bütün dergilerin arkalarında ya bir vakıf ya bir yayınevi ya da sermaye güçleri olmadan yayın hayatını sürdüremezler. Kendi okuru/abonesi ile kendi masraflarını karşılayan edebiyat dergisi kalmadı. Bir de neredeyse bütün dergiler üç aşağı beş yukarı birbirlerinin farklı renkleri. *Hece Taşları* çıkmaya başladığında e dergi yoktu ve bu alan bakir bir alandı. Hem okura çabuk ulaşmak hem de maddi külfete katlanmadan ve kimseye bağlı kalmadan dergi çıkarmanın en güzel yanı e dergi çıkarmak diye düşünüyorum.

Eskiden dergiler posta ile gönderilirdi. Günümüzde postacı yolunu gözlemenin yerini kargo bekleme aldı. Bir derginin maliyeti kadar kargo masrafı var. Bir de bu dergilerin aboneye ulaşmaması da ayrı bir soru. Çok zaman kargo firmaları kargoları bürolarında teslim etmeyi alışkanlık haline getirdiler. Bundan dolayı bir dergiye ulaşmak için bazen işinizi gücünüzü aksatıp kargo şubelerine gitmek zorunda kalıyorsunuz.

Diyelim ki sırtımızı bir sermayeye dayadık dergi bu sermayenin kanatları altında çıkıyorsa ne kadar bağımsız olabilirsiniz? Bir dergi kendi imkânları ile ayakta duramıyorsa matbaa ve kargo masrafları arasında kendi kendini bitirerek hoş seda bırakmaz.

10-15 yıl önce tirajı milyonlara yaklaşan gazeteleri şimdi kaç satıyor ya da sırf Abdurrahim Karakoç'un şiirini okumak için okuyucunun günlerce yolunu gözlediği rahmetli Fedai Coşkuner'in çıkardığı Fedai dergisinin 60 bin sattığını, günümüzde dergilerin toplam satışına vurduğumuzda bu rakamın yanına bile yaklaşmayacağını rahatlıkla söyleyebilirim.

Bugün markete gittiğimizde 2 elma 1 muz tartırıp rahatlıkla alabiliyorsak herhangi bir fotokopi çeken yere vardığımızda da bir derginin pdf'ini verdiğinizde anında derginizi alabiliyorsunuz. Böylece kargo yolu beklemediğiniz gibi dergi çıkaranların sizin için özel bir zahmete katlanmasına vesile olmuyorsunuz.

Dergi çıkarmak için teknolojik imkânlar elimizin altında ama dijital teknoloji gelince ofset matbaaların da pabucunu dama atmaya hazır hale geldi. Dünyanın öbür ucundaki insanı bir dokunuşla

ulaşan dergi varken illaki kargo yolu gözleyim dergiyi dokunarak okumak istiyorum diyenlerin sayısı da gün geçtikçe azalmaya başlıyor.

Hayatınızın herhangi bir döneminde kendisiyle tanışmadan uzun süre mektuplaştığınız bir şair yazar oldu mu? Yahut kimle mektup arkadaşı olmak isterdiniz şuaradan?

Gençlik yıllarımda o zamanlar taşra sayılan Osmaniye’de yaşarken *Güneysu* ve *Kırağı* şiir dergileri vesilesi ile mektuplaştığımız yüzlerce şair yazar oldu. Özellikle *Kırağı* dergisine gelen her mektuba cevap yazardım. Kendisini görmeden uzun süre mektuplaştığımız şairlere gelince *Erdal Noyan* ve *İsmail Karakurt* oldu. *Dilaver Cebeci*, *Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu*, *Yetik Ozan*, *Abdurrahim Karakoç* ve *Ali Akbaş* gibi şairlerle mektuplaşmak isterdim.

Teknoloji şiire düşman mı?

Teknoloji tarihten bugüne insanların işlerini kolaylaştırmada çok önemli faydalar sağlamıştır. Şiir ile teknolojiyi yan yana getirdiğimizde şiirlerin ya da kitapların geniş kitlelere ulaştırılmasında fayda sağladığını düşünebiliriz ama bu düşünceden ileriye gitmez.

Matbaanın icat edilmediği zamanlara doğru, okuma yolculuğu yaptığımızda kitapların binlerce on binlerce nüshası yok. Hem de kitaba ulaşmak şimdiki gibi kolay olmadığı gibi bir kitaba sahip olmanız, olmak için bir eşinizden dostunuzdan bir kitap alıp o kitabı müstensih götürüp kendiniz için bir tane yazdıracaksınız. (Günümüzdeki karşılığı fotokopi yaptırma) Bir kitabı müstensih ne kadar zamanda yazar ve ücreti ne kadardır, varın orasını da siz hesap edin.

Buradan şöyle bir şey çıkarabiliriz: Günümüzde yazma bir eserin hangi kütüphanelerde olduğu üç aşağı beş yukarı bellidir ve günümüze kadar gelebilmiş bu eser sahipleri/şairler hâlâ şiirleri ile aramızda yaşıyorlar. Şiir kitapları çok satan şairlerin kitapları kendileri göçtükten sonra da yaşamaya devam ederse işte o şair gerçek bir şairdir.

Şiirin teknoloji ile işi olmaz ama şairin olur. Şair, akıl ve gönül bahçesinde topladığı kelimelerle şiirini yazarsa teknolojiden uzaklaşır, değilse teknolojinin dilini kullanarak kendisinin bile anlamlandıramayacağı dizelerle ayağı yere

basmadığı gibi gönlün kenarından bile geçmeyen düşüncelerle sözüm ona şiir yazar ve bu şiirler de gerektiği zaman kullanılıp atılacak bir peçete yerine geçer.

Bir de sosyal medya denilen bir mecra var artık biliyorsunuz. İnsanlar dünyadan çok orada hayat belirtisi veriyor. Şairler, siyasetçiler, şarkıcılar orada birbirlerinin yanında ya da karşısında. Bu gidiş nereye sizce?

Teknoloji neredeyse her gün kendini yenileyerek insanı ve insanî olanı değersizleştirerek bir meta haline getirdi. Yazılanlar kalır, söylenenler uçar gider. Sosyal medyayı da bu bağlamda ele alırsak bugün yazılıp paylaşılan her şey en fazla birkaç gün gündemde –kalabiliyorsa- kalır ondan sonra da sanal dünyanın çöplüğüne dökülür. Sosyal medyada çok görünmek çok okunmak, çok bilinmek için kullanılıyor maalesef. Güzel tarafı yok mu elbette var ama güzel tarafı sadece bilgi amaçlı, onu da maalesef kullandıktan sonra bir peçete gibi kaldırılıp atıyoruz.

Bir şairin, yazarın görevi yazdıklarını pazarlamak olmamalı ya da yazdıklarını pazarda satılan bir meta olarak görmemeli. Sosyal medya insanî değerlerimizi o kadar yozlaştırdı ki neredeyse aynı masada karşılıklı oturan insanlar birbirleri ile sosyal medya üzerinden yazışmalarını konuşma, muhabbet etme gibi görmeye başladılar.

İnsanlar yüz yüze geldiklerinde ya da kavgada bile söylenmeyecek küfürleri maalesef sosyal medya üzerinde söylüyorlar. Hatta birbirlerine meydan okuyacaklarsa bile bunu sosyal medya üzerinde yaparak paylaşıyorlar.

İnsan insanın kalbine dokunmadığı müddetçe insanlar arasındaki samimiyet mesafesi açılıp gidecek. Bu nereye kadar gidecek orasını bilmiyorum ama insan aramızın her gün biraz daha çoraklaştığını görüyor ve ona göre önlemler almamız gerektiğine inanıyorum.

● Şəmsulla Aqayi

Gözləyirsən

Kül sənin başına beyağıl canım
Hər quru ağacdən bar gözləyirsən
Dilənçi varlıdan yolçu adamdan
Daş sənin başına var gözləyirsən

Kül sənin başına beyağıl canım
Görürəm çaşıbdır aqlın huşun da
Utanmaz utanmaz ahıl yaşında
Boynunu bükübsən bulağ başında
Birçəyi ağarmış yar gözləyirsən

Kül sənin başına beyağıl canım
Var üstə qan salan bacı - qardaşdan
Pis gündə gizlənib itən yoldaşdan
Şəmşirin arxadan vuran yoldaşdan
Utanmaq, ərimək, ar gözləyirsən

Kül sənin başına beyağıl canım
Hər ötən buluddan bir damla yağış
Hər yetən gözəldən bir süzgün baxış
Səndə ay Şəmsulla gələndə hər qış
Hər dərə - təpədən qar gözləyirsən

● Zekeriya Yılmaz

Dedim Dedi

Dedim güzel bu hasretlik bitmez mi?
Dedi ayrılığın edası hoştur.
Dedim bunca cevr-ü cefa yetmez mi
Dedi gündüz hayal gecesi düşür.

Dedim saçımıza aklar düşüyor
Dedi sevdan yüreğimde yaşıyor
Dedim gam yükümüz doldu taşıyor
Dedi çaresi yok sabır yoldaştır.

Dedim yar gülüşün dermandır bana
Dedi sakın merhem sürme yarana
Dedim bu aşk aman vermez insana
Dedi pervaneyi yakan ateştir.

Dedim yeşerir mi gönül bağımız
Dedi geçti gün göreceğ çağımız
Dedim yaklaşıyor son durağımız
Dedi yolun sonu Hakk'a varıştır.

Dedim bir tel saçın hatıra kalsın
Dedi yaşadıkça sevdan çoğalsın
Dedim *Dervişoğlu* kurbanın olsun
Dedi vuslat can sırrına eriştir.

Doğu Türkistan

Esaret altında can Türkistan'da
Umutsuzluk müzmin dağ gibi kanar.
Kızıl, kindar Çin'in elleri kanda
Sahipsiz garipler dost, arka arar.

Çin'in asimile etmek emeli
Sesini duyan yok; acı, kan aşısı.
Soyu Türk, nesli Türk; sağlam temeli
Kurtarıcı bekler toprağı, taşı.

Böyle bir soykırım yoktur âlemde
Vicdansızlar filmi seyrederek gibi.
Doğu Türkistan'ım bitmez elemde
Bakar, dur diyecek nerde, der gibi.

Sürdükçe acımasız kanlı katliam
İçim kanar, kalbim yasa bürünür.
Katil Çin zulmüne etmekte devam
İstiklâl, ufuktan uzak görünür.

Her gün, gece gündüz demeden vurdu
Merhametsiz düşman, kalbi kapkara.
Doğu Türkistan ki, mazlum Türk yurdu
İmdat çığlıkları, kanayan yara.

Gökyüzü kan kusar, yeryüzü ölüm
Bu ne büyük hicran, yasaktır çare.
Umutla hürriyet bekleyen gülüm
Umutlar tomurcuk düşü, mahşere...

Azimle, sabırla karşı çık zulme
Kurtuluş mutlaka, vazgeçme diren!
Şehitlik beklerken, olağan ölme!
Şehitler, toprağa en mesut giren.

Yokluklar içinde zalime karşı
Gösterdiğin direnç, ibretlik destan.
Yaşadığın zulüm bunaltır arşı
İstibdatla hayat çok zor Türkistan,

Asgari umutlar buz, talan düşler
Ulaşmaz uzatsam ah! ellerimi
Çılgık ata ata kahpe, kalleşler
Öldürür günahsız kardeşlerimi.

● Recep Şen

Beyim

gam ordusu açmış sancak
halimiz kim sora beyim
alevlenmiş içte ocak
döndük kızıl kora beyim

balık gibi düştük ağa
hikmet bilmez modern çağa
bakındıkça sola sağa
düřtük boran kara beyim

sorulmazmış aşkta bağdat
derde düşen etmez rahat
şşırmadan vaktü saat
gelir bize sıra beyim

verin hele bir dikkati
göze alın meşakkati
bir kere de hakikati
deyin açık dobra beyim

renkler solar ak benizde
kurur sular gök denizde
varsa şiir heybenizde
şifa olsun mısra beyim

çekin yoldan kolcuları
sözü bayat dilcileri
eylemeyin yolcuları
yazık olur sonra beyim

ten kılıfı olmuş özün
insandaki asıl tözün
gereği yok fazla sözün
derindedir yara beyim

● Tacettin etin

Gurbet

Gurbet elde hasretliĐin yükünü
eken bilir ekmeyenler ne bilir.
Bir duvar dibinde ele derdini
Dken bilir dkmeyenler ne bilir.

Gökyüzünde koyu karanlık kader
Kedere düşene yoldaşlık eder
Gönül yarasına her dem tuz biber
Eken bilir ekmeyenler ne bilir.

Dert eĐiripilmekilmek dokuyan
OrtaĐı olmayan dertlerine yan
Sılaya ermek için yollara yayan
ıkan bilir çıkmayanlar ne bilir.

*Havayi Abdal'*ım hayatın arkı
Dndke terk ettik bak evi barkı
Yoksulluk üstüne gurbette trk
Yakan bilir yakmayanlar ne bilir.

● Durmuş Çetinkol

Aradım

Adım adım gezdim güzel yurdumu
Sorar mısın bana neyi aradım?
Milletime şifa ettim derdimi
Sevgi denen kutsal şeyi aradım.

Kızılırmak aldığında kaçında
Cürmü nedir gider seller içinde
Türkmen obasında yörük göçünde
Horzum'da Avşar'da beyi aradım.

Asrilikler ananeyi yıkmadan
Muhabbetin canda canı çıkmadan
Komşulukta sevgi saygı kalkmadan
Hoşgörü harmanı köyü aradım.

Bez çözdüm Şemdinli, Hopa, Havran'a
Tezim kabul görüp hemen kavrana
İlmin ışığını bütün devrâna
Yayan şimşek gibi soyu aradım.

Doğuya yol açtım Kaçkar'dan Kop'tan
Anamur'a selam saldım Sinop'tan
Milletim sevgiye sarılsın toptan
Bin kötüden tek bir iyi aradım.

Yorulunca sedirinde eğlendim
Edirne'de kispet giyip yağlandım
Bu sevdaya ölümüne bağlandım
Hakça bölüşülen payı aradım.

Ozan Güldiken'im sevgi âşığı
Sevginin kalesi Bektaş eşiği
Birlik ninnisiyle gönül beşiği
Barışın yoluna sa'yı aradım.

Deyişme**Tayyib Atmaca**

Gurbeti kendine sıla eyleme
Uzletten ötede uzlet de vardır.
Nadanla oturup gönül eyleme
Kesretten ötede kesret de vardır.

Cemâl Divanî

Bir gün gelir gam yükünü yükleriz
Üstümüze beyaz kefen ekleriz
Bugün dünya yarın mahşer bekleriz
Nöbette ötede nöbet de vardır.

Cemâl Divanî

Bilmiyorum size nasıl anlatsam
Sohbetten öteye sohbet de vardır.
Yanılsam sıldan gurbete gitsem
Gurbetten ötede gurbet de vardır.

Tayyib Atmaca

Aşık taşır gamdağının yükünü
"Yel devirsin sebeblerin kökünü"
Denkleştirdim deme hasret yekünü
Vuslattan ötede vuslat da vardır.

Tayyib Atmaca

Sen yeterki dile, O verir yoktan
Her daim sayacak azını çoktan
Bir muştı parıldar ala şafaktan
Kısmetten ötede kısmet de vardır.

Cemâl Divanî

Kimsen olmayınca kalırsın naçar
Dost olan dostuna sırrını açar
Gün gelir ahbabın uzağa kaçar
Minnetten ötede minnet de vardır.

Cemâl Divanî

Nasıl seçeceksin akı karadan
Aşkın sıkıntısı değil sıradan
Her kim ne çekerse bilir Yaradan
Firkatten ötede ye firkat de vardır

Tayyib Atmaca

Kamiller söz ile közü sarıyor
Divanî divanda hayal kuruyor
Atmaca avını yerde arıyor
Topraktan ötede toprak da vardır.

Tayyib Atmaca

Bir gün ışık verir gönül gözüme
Bakarak kararır üzüm üzüme
Gece yârin şavkı vurur yüzüme
Hasretten ötede hasret de vardır.

Cemâl Divanî

Cemâl Divanî'yim arzum kalemde
Dostları anarım her bir kelamda
İki türlü göç var imiş âlemde
Hicretten ötede hicret de vardır.

● Metin Özarıan

Toprak ve İnsan

Âşık Veysel'in aziz ruhuna...

Toprak ile insan ezelden beri
Taşıyıp dururlar birbirlerini...
Bilinmez kim geri ya kim ileri
Belirlemiş Tanrı kaderlerini.

İnsan topraktansa toprak da insan
Kim kimin sahibi kimdir o bölen!?
Sınırları çizen ahmak da insan
Kendi öldürürken kendi de ölen.

Göz koyarsa toprağa bir insan a
Sürer mi sonsuza varlı olumu!
Ya göz koyarsa o toprak insana
Mutlaka topraktan olur ölümü

İnsan nihayetsiz toprak alsa da
Aldıkları kendisini almaz mı!?
Yaşadıkça gözünden sakınsa da
Öldüğünde gözü açık kalmaz mı!?

Veysel "dünya iki kapılı han" der
İnsan da o hana kapılan hancı
Bu meyanda kim ne derse yalan der
Mümtenî bu gönül bize yabancı...